

Jord-och skogsbruksministeriet
kirjaamo@mmm.fi

05-02-2014

Ref : Begäran om yttrande 17 januari, 2014, 136/443/2014
Attn: Orian Bondestam, Tapio Hakaste

YTTRANDE OM FÖRHANDLINGARNA MED SVERIGE OM TORNE ÄLVS FISKEOMRÅDE ENLIGT 16 § I FISKESTADGA

Den finsk- svenska gränsälvscommissionen tackar Jord- och skogsbruksministeriet för yttrandebegäran och uttalar sig enligt följande:

Övergångsbestämmelsen i gränsälvsöverenskommelse, tillåtna redskap

Enligt övergångsbestämmelserna i överenskommelsens 34 § (8) ska regel för fiskeredskap tillämpas enligt fiskestadgan i 2014. Den treåriga övergångsperioden tog slut i höstas. Fiskare ska få tillräcklig information om det tillåtna fiskeredskapet inom hela gränsvattendraget med tanke på fiske och fiskerikontroll.

Fisketider:

Lax, havsfiske i övenskommelsens tillämpningsområde

Vid förhandlingarna ska man målmedvetet i linje med överenskommelse harmonisera startdatumet av havsfiske med fasta redskap mellan Sverige och Finland.

Laxen som leker i Torne älv flyttar delvis förbi Kemi älvs terminalområde. Målet bör vara att terminalfiskets början efter lax vid Kemi älv fastställs på samma datum med havsfiskets början efter lax. Detta stödjer naturlig reproduktion av Torne älvs laxbestånd.

Lax, flytnät

Syftet med förhandlingarna ska vara reduktion av antal dagar för flytnätfiske efter lax. Flytnätfiske efter lax borde vara tillåtet under midsommarveckan från och med tisdag till och med torsdag. (Fiskestadga: under midsommarveckan från och med tisdag till och med torsdag och de två efter midsommar följande veckosluten från fredag kl 19 (18) till söndag kl 19 (18).

Sik, flytnät

Flytnätfiske efter sik borde uppskjutas åtminstone till början av augusti (nu startdatum den 15 juli).
Vid flytnätfiske efter sik är huggkrog ej tillåten i båten.

Förbud av allt fiske mellan 15 september och den 15 december

Senare i yttrande synpunkter om vinterfiske efter sik och nätfiskesäsongen vid Kånkämäeno område.

Lax, fiske vid älven med handredskap

Tidsperiod för laxfiske vid älven borde reduceras så att efter den 15 augusti tillåtas endast hullinglösa krokar med skyldighet att frisläppa fisken (catch-and-release). Detta skulle förhindra fiske efter laxar som redan etablerat sig på plats för lek. Driftsförhållanden för fisketurismföretagarna fram till slutet av augusti skulle förbli tidvis oförändrade men fiskemetoden skulle ändras för de två sista veckorna av fiskesäsongen.

Flytnät och gemensamt fiskekort, fångstrapportering

De fiskare och båtsmän som deltar i flytnätfiske efter lax ska lösa tillstånd för sitt laxfiske likaväl som gäller fiskare med handredskap vid älven. Flytnätfiskare ska ha skyldighet att rapportera fångsten och personer som deltagit i fisket samt grunden för flytnätfiskerätten. Fångstrapporter vid flytnätfiske har inte funnits tillgängliga.

Fiske i Kånkämäeno och Kilpisjärvi områden

Gränsälvscommissionen har mottagit två initiativ gällande ändringar till fiskestadgan i floden och sjöar vid Kånkämäeno område. Dessa har commissionen tidigare lämnat in till den regionala fiskerimyndigheten och jord-och skogsbruksministeriet för kännedom.

Gränsälvscommissionen föreslår att vid förhandlingarna om fiskestadgan ska fisket i Kånkämäeno område behandlas med tanke på vinterfiske och traditionell, inklusive samisk fiskekultur så att av detta kan formuleras en fungerande helhet. Detta med hänsyn till lokala förhållanden gentemot fisketider, fångstredskap och bevarandet av fiskekultur och utan att utsätta fiskebeståndena eller deras hållbart utnyttjande i området och gränsvattendraget för risken.

I initiativen om fiske i Kånkämäeno presenterades ändringsbehov för egenskaper för siknät, behov för notfiske vid märkta fångstplatser (skötsel av fiskebeståndet, reglering av gädda). Förr har det funnits flera notlag. Notfiske är enligt fiskestadgan förbjudet i gränsvattendraget utanför havsområdet.

Prövning av lämplighet i fiskestadgans maskstorlekar (80-100 mm) i Kånkämäeno område bör genomföras med hänsyn till lokal kunskap, forskningsbevis om fiskbestånd och erfarenheter från fiskeövervakningen. För förankrat nät i Kånkämäeno har föreslogits maskstorlek minst 60 mm och högst 100 mm.

Vid övervakning av fiske har det kommit fram att i nedre delen av Kilpisjärvi vid mynning av Kånkämäeno praktiseras nätfiske utan någon begränsning för maskstorlek, samt fiske med små maskstorlek på näten (detta under övergångsperioden). Att fiskestadgan gäller även för Kilpisjärvi som gränsvattendrag har varit oklart för fiskare i område som nätfiskat efter sik och röding.

I de mottagna initiativen har man föreslagit förlängning av nätfiskesäsong för sik med en vecka till den 24 september, samt med två veckor till den 30 september för den bästa fångsttiden för sik. Förslag om ändring för maximal längd för förankrade nät från 60 meter i området har presenteras.

Flugfiske efter harr till slutdelen eller slutet av september motiveras som stöd för höstsäsong hos fisketurismverksamhet i övre delar av gränsvattendraget. Å andra sidan har fridlysning av allt fiske i delar av små forsar och bäckar kommit fram för att uppliva öring och harrbestånden.

Eventuellt tillstånd för pimpelfiske och krokfiske efter lake f.o.m. början av oktober skulle ge möjlighet för vinterfiske enligt isförhållandena tills isen tinar. Fiskestadgan förbjuder allt fiske mellan den 15 september och den 15 december, exklusive fiske efter havsnejonöga med mjärde.

Behandling av fångst (huggkrok)

Huggkrokförbud kan göras lindrigare så att fiskar mindre än 5 kg ska alltid tas in med håv. I varje fall bör en håv alltid vara med i båten när man fiskar efter lax.

Rekommendationer för fiske vid sidan av bestämmelserna

I älvmrådet borde rekommenderas (vid informeringen av gemensamt fiskekort) individuella kvoter för lax. Före midsommar kunde då den föredragna fångsten vara en lax per fiskare, samt för hela fiskesäsongen högst fem laxar per enskild fiskare.

Resultaten om kvotreglering från andra håll, t.ex. Lainioälven i Sverige ska följas och informeras till fiskemyndigheter och gränsvälskommissionen.

Informering om fiskestadgan och -bestämmelser

Resultatet av förhandlingarna mellan Finland och Sverige gällande eventuella förändringarna i fiskestadgan ska kommuniceras effektivt i samarbete med de finska och svenska fiskemyndigheterna, den gemensamma fiskekortkommittén och fisketillsynsmyndigheter samt gränsvälskommissionen. Informationsbehov borde identifieras vid förhandlingarna och komma överens om praktiska förfaranden före fiskesäsongens startdatum.

Timo Jokelainen
ordförande

Johan Antti
vice ordförande

Virve Sallialmi
sekreterare